

Saksframlegg

Arkivnr. 145	Saksnr. 2018/3475-3	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for oppvekst og kultur	33/18	01.11.2018
Utvalg for helse og omsorg	14/18	01.11.2018
Formannskapet	55/18	08.11.2018
Utvalg for næring, plan og miljø	138/18	12.11.2018
Utvalg for helse og omsorg	16/18	13.11.2018
Administrasjonsutvalget	14/18	14.11.2018
Utvalg for oppvekst og kultur	36/18	15.11.2018
Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	10/18	21.11.2018
Internasjonalt råd	20/18	27.11.2018
Arbeidsmiljøutvalget	11/18	19.11.2018
Formannskapet	59/18	29.11.2018
Kommunestyret		13.12.2018

Saksbehandler: Brit Dragåshaug

Handlingsprogram med økonomiplan 2019 - 2022

Dokumenter i saken:

1	I	Forslag til økonomiplan 2019 - 2022 med budsjett for 2019 for kontrollutvalget	Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS
2	I	Melding om vedtak i budsjett og økonomiplan for 2019 - sak 16-2018	Revisjon Midt-Norge SA
3	S	Handlingsprogram med økonomiplan 2019 - 2022	
4	I	Oversendelse av vedtak om budsjett og renovasjonsgebyr 2019 - Envina IKS	Envina IKS

Vedlegg

- Den norske kirke - Driftsbudsjett 2019
- Den norske kirke - Tilleggsbevilgning 2019
- Den norske kirke - Rapport fra Cowi vedr. Budal kirke
- Den norske kirke - Investeringsbehov
- Gauldal Brann og Redning IKS - budsjett
- Ønskede investeringstiltak
- Rådmannens forslag til investeringstiltak
- Forslag til økonomiplan 2019 - 2022 med budsjett for 2019 for kontrollutvalget

- 9 Særutskrift sak 27-2018 Forslag til økonomiplan 2019 - 2022 med budsjett for 2019 for kontrollutvalget
- 10 Hefte - Handlingsprogram med økonomiplan 2019 - 2022
- 11 Ønskede driftstiltak
- 12 Rådmannens forslag til driftstiltak
- 13 Gebyrregulativet 2019
- 14 Envina - Oversendelse av vedtak om budsjett og renovasjonsgebyr 2019

Ingress

Denne saken skal avklare hvor mye penger kommunen skal bruke til drift/tjenestetilbud og investeringer i perioden 2019 – 2022. Den skal også fastsette på hvilke områder gebyr skal kreves og hvor store disse skal være.

Saksopplysninger

Det vises innledningsvis til vedlagte dokumenter. Herunder spesielt Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022.

Kommunestyret skal i henhold til kommunelovens § 14 en gang i året vedta en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår, og omfatte hele kommunens virksomhet. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Utfordringsdokument samt avholdte dialog og strategikonferanser er viktige elementer for utforming og innretning av handlings-programmet med økonomiplan.

«Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Kommunestyret vedtar selv planen og vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet etter forutgående behandling i hovedutvalg, rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, internasjonalt råd, arbeidsmiljøutvalget og administrasjonsutvalget.

Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den»

Økonomiplanens første år er årsbudsjett for 2019.

Rådmannens vurderinger

Det vises innledningsvis til **«Forord»** i hefte handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022 og handlingsprogrammet.

Statsbudsjettet, kommuneplanens samfunnsdel 2014 – 2030, Handlingsprogram for 2018 – 2021, avholdte strategikonferanser, KOSTRA rapporter og vedtak fattet i løpet av 2018 danner grunnlaget for Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022 . Økonomiplanperioden går over 4 år, men kommunen må hensynta og planlegge for et utviklingsbilde som tegner seg om minst 10 – 15 år.

Kommunens økonomiske handlingsrom er meget begrenset og det er nødvendig både å opprettholde/øke inntektsnivået samt redusere driftskostnader. Selv om det nå er bygget et beløp på 25 millioner i disposisjonsfond, er det behov for tiltak da det er vedtatt utbygging av nytt næringsområde. Statsbudsjettet gav oss en vekst i inntekter med 1,6 % i forhold til 2018. Dette gir kommunen et reelt tap på 1,2 % , da deflatoren (lønns- og prisvekst) er på 2.8%. Denne differansen må kommunen selv finne inndekning for. Rådmannen vurderer at det ikke kan beregnes full kompensasjon for deflatoren, og kompenserer for 2,6 %. Skatteanslaget er veldig forsiktig, og ut fra den økonomiske veksten i Norge så velger rådmannen å legge skatteinntektene på samme nivå som 2018. Det vil si at skatteanslaget økes med 1,2 millioner kroner.

I statsbudsjettet for 2018 ble det vedtatt at eiendomsskatt ikke kan legges på produksjonsutstyr/-maskinskatt i 2019. Det forventes at inntektsbortfallet skal kompenseres fra staten. I forslag til statsbudsjett for 2019 legges det opp til at eiendomsskattegrunnlaget for boligeiendommer, fritidseiendommer og ubebygde grunn skal reduseres med 30 % fra 2020.

Regjeringen har lovt kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner.. KS følger opp dette i dialogkonferanser med regjeringen og vi forventer at vi også får kompensert for inntektsbortfall for bolig- og fritidseiendommer.

I gjeldende handlingsprogram er det lagt inn reduksjoner/innsparingskrav på enhetene som videreføres.

Det er ikke foreslått avsetning til disposisjonsfond for 2019, med den begrunnelse at vi ligger foran handlingsregelens målsetting om 4 % innen 2022.

For å klare å få et budsjett i balanse, samt følge opp handlingsplaner som er utformet for å skape økonomisk sikkerhet og handlingsrom senere er følgende hovedgrep lagt i denne perioden:

- Fortsette en målrettet og systematisk prosess for effektivisering av driften i alle ledd. Implisitt i en slik prosess er å se etter effektiviseringspotensialet som ligger i digitalisering
- Økt forutsetning for høyere inntekter, bl.a. endringer i befolkningssammensetning (høyere barnekull i grunnskole gir merinntekter)
- Fortsatt 4 promille eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer
- Redusere investeringsnivået
- Tilrettelegge for boligbygging ved bl.a. revidering av kommunedelplan Støren
- Vurdere standard og arealeffektiviteten i kommunale bygg

Det vil være krevende å gjennomføre denne planen, men skal det skapes reserver i perioden må dette til.

Avslutningsvis nevnes, som i forordet, at det er lett å ha fokus på nye ønskelige tiltak, men vi skal ha i mente at kommunen yter gode tjenester på et bredt felt med dagens ressurser, samt at vi jobber for å finne mer effektive/smartere måter å jobbe på.

Rådmannens innstilling

Midtre Gauldal kommunestyre vedtar Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022, herunder gebyrregulativ, med følgende punkt :

1. Kommunestyret vedtar å forlenge opptatt sertifikatlån på kr. 65 mill., jfr. K-sak 8/15.
2. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6 juni 1975 nr 29 at skattøret for eiendomsskatt fastsettes til 4 promille for boliger, fritidseiendommer, våningshus mm, og 7 promille for verker og bruk i 2019. Det er ikke bunnfradrag og betalingsterminene fastsettes til 01.06 og 01.12. Rådmannen gis fullmakt til å endre antall terminer og forfallstidspunkt.

3. Kommunalt skattøre for 2019 fastsettes til 11.55%
4. Gebyrer og avgifter vedtas i tråd med vedlagte gebyrregulativ og kan korrigeres av respektive utvalg der endring i lov eller annet hjemmelsgrunnlag tilsier dette.
5. Driftsrammer vedtatt lik år 1 - 2019
6. Investeringsbudsjett og finansiering vedtatt lik år 1- 2019
7. Kommunestyret vedtar budsjettet på rammenivå, jfr. Budsjettskjema 1B. Rammen for R- 2 og R-5 delegeres rådmannen myndighet til å fordele til respektive enheter og fellesområdet iht. vedtatte fordelingsmodell. Det vises til Handlingsprogram med økonomiplan, kapittel 9 og 12 for underliggende dokumentasjon og fordeling.
8. Kommunestyret vedtar budsjettforslag fra Gauldal Brann og Redning IKS, Envina IKS og Konsek IKS iht. vedlegg.
9. Kommunestyret vedtar et driftstilskudd på 5 898 000 kr og et investeringstilskudd på 1 700 000 kr til Støren kirkelige fellesråd.
10. Obligatoriske tabeller 1A, 1B, 2A og 2B , samt rammetabeller for det enkelte rammeområde i hefte Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022 vedtas.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og kultur - 01.11.2018

Saken tatt til orientering.

Saken fortsetter i neste møte 15.11.18

Vedtak

Saken tatt til orientering

Saksprotokoll i Utvalg for helse og omsorg - 01.11.2018

HO- utvalget tar rådmannens innstilling til orientering – enstemmig vedtatt

HO - utvalget har følgende kommentarer:

I pkt 4. rettes det opp i gebyrsatser for kantinepriser:

125 kr for spesialkost, 125 kr besøkende mandag – lørdag spesialkost og 135 kr besøkende søndag og helligdager.

HO - utvalget støtter fremmet forslag fra rådmann om økning av gebyr på trygghetsalarm og kaffe/lunspakker.

Ho-utvalget ber om:

1. At det blir sikret at det er midler til en god og forsvarlig eldreomsorg for våre innbyggere.
2. At Rådmannen ser på bo- og dagsentrene i hele kommunen som en ressurs, og videreutvikler dem i tråd med St.meld. 15 «leve hele livet» med fokus på brukerne.
3. Må utnytte den bygningsmassen vi har i det videre arbeidet med eldreomsorg og demensomsorg.
4. Ber rådmannen utrede soneinndeling for hjemmetjenesten og heldøgnsbemanning ved bo- og dagsentrene i lys av eldreomsorgsreformen og føringene som ligger der.

5. Aktivitørressursen må opprettholdes jfr, tidligere vedtak (16.01.17): «aktivitørtilbud/lavterskeltilbud skal etableres i hele kommunen»
6. HO- utvalget mener det er viktig å bygge boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
7. Utvalget ser behovet for kommunepsykolog og KAD-seng psykiatri/rus. Psykisk helse er like viktig som fysisk helse! Vi vil samtidig berømme Mental helse i MG for deres mangeårige innsats med ulike lavterskeltilbud for mange av våre innbyggere.

Votering:

1. Enstemmig vedtatt
2. Enstemmig vedtatt
3. Enstemmig vedtatt
4. 2 for og 2 mot
5. Enstemmig vedtatt
6. Enstemmig vedtatt
7. Enstemmig vedtatt

Vedtak

HO- utvalget tar rådmannens innstilling til orientering.

HO - utvalget har følgende kommentarer:

I pkt 4. rettes det opp i gebyrsatser for kantinepriser:

125 kr for spesialkost, 125 kr besøkende mandag – lørdag spesialkost og 135 kr besøkende søndag og helligdager.

HO - utvalget støtter fremmet forslag fra rådmann om økning av gebyr på trygghetsalarm og kaffe/lunsepakker.

Ho-utvalget ber om:

1. At det blir sikret at det er midler til en god og forsvarlig eldreomsorg for våre innbyggere.
2. At Rådmannen ser på bo- og dagsentrene i hele kommunen som en ressurs, og videreutvikler dem i tråd med St.meld. 15 «leve hele livet» med fokus på brukerne.
3. Må utnytte den bygningsmassen vi har i det videre arbeidet med eldreomsorg og demensomsorg.
4. Ber rådmannen utrede soneinndeling for hjemmetjenesten og heldøgnsbemanning ved bo- og dagsentrene i lys av eldreomsorgsreformen og føringene som ligger der.
5. Aktivitørressursen må opprettholdes jfr, tidligere vedtak (16.01.17): «aktivitørtilbud/lavterskeltilbud skal etableres i hele kommunen»
6. HO- utvalget mener det er viktig å bygge boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
7. Utvalget ser behovet for kommunepsykolog og KAD-seng psykiatri/rus. Psykisk helse er like viktig som fysisk helse! Vi vil samtidig berømme Mental helse i MG for deres mangeårige innsats med ulike lavterskeltilbud for mange av våre innbyggere.

Saksprotokoll i Formannskapet - 08.11.2018

Rådmannen fremmet følgende tilleggsforslag til gebyrregulativet:

Kjøp av lunsj enkeltdager ved bo og dagsentrene: kr 35,- kr porsjon

Kaffeabonnement bo- og dagsentrene: kr 200,- pr mnd

Kjøp av kaffe ved aktivitetstilbud og arrangement ved bo- og dagsentrene: kr 20,-

Ordføreren fremmet følgende forslag:

Formannskapet ønsker å jobbe videre for å se om det er mulig å få til en reduksjon på 1 promille i eiendomsskatten på bolig og fritidsbolig. Også sett i forhold til det vi har oppnådd av disposisjonsfond så langt.

Formannskapet ønsker å se på om det er mulig i arbeidet med revidering av Helse og omsorgsplan; å se på å omorganisere hjemmesykepleie og hjemmetjenestebasert omsorg med tanke på å bli mer effektiv, altså mer tid hos bruker. Det ønskelig å beholde aktivitørstillingene.

Formannskapet ser en stor utfordring i forhold til investeringsbehovet og vil arbeide for å nå vedtatt handlingsregel.

Enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling med tillegg tatt til orientering.

Vedtak

Rådmannens innstilling med tillegg tatt til orientering.

Formannskapet ønsker å jobbe videre for å se om det er mulig å få til en reduksjon på 1 promille i eiendomsskatten på bolig og fritidsbolig. Også sett i forhold til det vi har oppnådd av disposisjonsfond så langt.

Formannskapet ønsker å se på om det er mulig i arbeidet med revidering av Helse og omsorgsplan; å se på å omorganisere hjemmesykepleie og hjemmetjenestebasert omsorg med tanke på å bli mer effektiv, altså mer tid hos bruker. Det ønskelig å beholde aktivitørstillingene.

Formannskapet ser en stor utfordring i forhold til investeringsbehovet og vil arbeide for å nå vedtatt handlingsregel.

Saksprotokoll i Utvalg for næring, plan og miljø - 12.11.2018

Økonomisjef orienterte om saken.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Midtre Gauldal kommunestyre vedtar Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022, herunder gebyrregulativ, med følgende punkt :

11. Kommunestyret vedtar å forlenge opptatt sertifikatlån på kr. 65 mill., jfr. K-sak 8/15.

12. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6 juni 1975 nr 29 at skattøret for eiendomsskatt fastsettes til 4 promille for boliger, fritidseiendommer, våningshus mm, og 7 promille for verker og bruk i 2019. Det er ikke bunnfradrag og betalingsterminene fastsettes til 01.06 og 01.12. Rådmannen gis fullmakt til å endre antall terminer og forfallstidspunkt.
13. Kommunalt skattøre for 2019 fastsettes til 11.55%
14. Gebyrer og avgifter vedtas i tråd med vedlagte gebyrregulativ og kan korrigeres av respektive utvalg der endring i lov eller annet hjemmelsgrunnlag tilsier dette.
15. Driftsrammer vedtatt lik år 1 - 2019
16. Investeringsbudsjett og finansiering vedtatt lik år 1- 2019
17. Kommunestyret vedtar budsjettet på rammenivå, jfr. Budsjettskjema 1B. Rammen for R- 2 og R-5 delegeres rådmannen myndighet til å fordele til respektive enheter og fellesområdet iht. vedtatte fordelingsmodell. Det vises til Handlingsprogram med økonomiplan, kapittel 9 og 12 for underliggende dokumentasjon og fordeling.
18. Kommunestyret vedtar budsjettforslag fra Gauldal Brann og Redning IKS, Envina IKS og Konsek IKS iht. vedlegg.
19. Kommunestyret vedtar et driftstilskudd på 5 898 000 kr og et investeringstilskudd på 1 700 000 kr til Støren kirkelige fellesråd.
20. Obligatoriske tabeller 1A, 1B, 2A og 2B , samt rammetabeller for det enkelte rammeområde i hefte Handlingsprogram med økonomiplan 2019 – 2022 vedtas.

Saksprotokoll i Utvalg for helse og omsorg - 13.11.2018

Presisering fra forrige møte i UHO:

Rådmannen fremmer følgende tilleggsforslag, som tillegg til gebyrregulativet:

Kjøp av lunch enkeltdager ved bo og dagsentrene: 35 kr per porsjon

Kaffeabonnement bo og dagsentrene: 200 kr per mnd

Kjøp av kaffe ved aktivitetstilbud og arrangement ved bo og dagsentrene : kr 20

Rådmannen fremmer følgende tilleggsforslag, som tillegg til gebyrregulativet:

Egenandel digital trygghetsalarm.

Inntekt under 2G: 190 kr pr mnd.

Inntekt over 2 G: 249 kr pr mnd.

UHO ber om at:

- Livsgledeprosjektet skal kunne videreføres innenfor eksisterende ramme.
- Det fortsatt satses på å få ned sykefraværet, HO er fornøyd med den nedgangen som nå har vært.
- Kantinedriften på sykehjemmet må opprettholdes. Samtidig bør man se på muligheten for et utvidet bruksområdet for kantinedriften.

UHO-utvalget ber om å få fremlagt informasjon om utviklingen i de siste 5 år, vedrørende ressurskrevende brukere i forhold til ramme 4. Dette for å vurdere om det er for liten ramme i forhold til utfordringene. Denne sendes til formannskapet for orientering.

Vedtak

UHO tar rådmannens innstilling med foreslåtte endringer/tilleggsforslag til orientering.

UHO ber om at:

- Livsgledeprosjektet skal kunne videreføres innenfor eksisterende ramme.
- Det fortsatt satses på å få ned sykefraværet, UHO er fornøyd med den nedgangen som nå har vært.
- Kantinedriften på sykehjemmet må opprettholdes. Samtidig bør man se på muligheten for et utvidet bruksområdet for kantinedriften.
- Å få fremlagt informasjon om utviklingen i de siste 5 år, vedrørende ressurskrevende brukere i forhold til ramme 4. Dette for å vurdere om det er for liten ramme i forhold til utfordringene. Denne sendes til formannskapet for orientering.

Saksprotokoll i Administrasjonsutvalget - 14.11.2018

Administrasjonsutvalget tar rådmannens innstilling til handlingsprogram med økonomiplan til orientering.

Administrasjonsutvalget vil uttale følgende:

1. Administrasjonsutvalget vil peke på konsekvensene av rådmannens investeringsbudsjett, som i planperioden vil medføre økning i kommunens kapitalkostnader på nærmere 9 mill kroner. Eventuell øking i rentenivå vil komme i tillegg. Dersom dette gjennomføres, må det iverksettes tiltak for å tilrettelegge driften.
2. Administrasjonsutvalget ber om at det i arbeidet med revidering av helse og omsorgsplan; blir vurdert om det er mulig å organisere hjemmesykepleie og hjemmebaserte tjenester slik at det blir mer tid hos bruker.
3. Administrasjonsutvalget ser behov for å styrke kompetanseutvikling i produksjonsleddet, spesielt rettet mot digitalisering.
4. Administrasjonsutvalget vil sterkt anmode om at bygging av ny Lysgård går som planlagt.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Administrasjonsutvalget tar rådmannens innstilling til handlingsprogram med økonomiplan til orientering.

Administrasjonsutvalget vil uttale følgende:

1. Administrasjonsutvalget vil peke på konsekvensene av rådmannens investeringsbudsjett, som i planperioden vil medføre økning i kommunens kapitalkostnader på nærmere 9 mill kroner. Eventuell øking i rentenivå vil komme i tillegg. Dersom dette gjennomføres, må det iverksettes tiltak for å tilrettelegge driften.

2. Administrasjonsutvalget ber om at det i arbeidet med revidering av helse og omsorgsplan; blir vurdert om det er mulig å organisere hjemmesykepleie og hjemmebaserte tjenester slik at det blir mer tid hos bruker.
3. Administrasjonsutvalget ser behov for å styrke kompetanseutvikling i produksjonsleddet, spesielt rettet mot digitalisering.
4. Administrasjonsutvalget vil sterkt anmode om at bygging av ny Lysgård går som planlagt.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og kultur - 15.11.2018

Forslag fra Torill Haueng:

OK-utvalget foreslår at reguleringen av tomt til ny Lysgård er klar ved utgangen av 2019. Enstemmig vedtatt

OK-utvalget ber om en utredning av ett gratis måltid pr. dag i en barnehage og en skole på Støren fra høsten 2019.

Enstemmig vedtatt

OK-utvalget ber om at du utarbeides en kostnadsramme for oppgradering av IT-utstyr i barnehagen og skolen.

Enstemmig vedtatt

Vedtak

OK-utvalget tar forslaget til Handlingsprogram med økonomiplan 2019 -2022 til orientering med følgende tillegg:

OK-utvalget foreslår at reguleringen av tomt til ny Lysgård er klar ved utgangen av 2019

OK-utvalget ber om en utredning av ett gratis måltid pr. dag i en barnehage og en skole på Støren fra høsten 2019

OK-utvalget ber om at du utarbeides en kostnadsramme for oppgradering av IT-utstyr i barnehagene og skolen

Saksprotokoll i Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne - 21.11.2018

Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne tar rådmannens innstilling til handlingsprogram med økonomiplan til orientering.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne tar rådmannens innstilling til handlingsprogram med økonomiplan til orientering.

Saksprotokoll i Arbeidsmiljøutvalget - 19.11.2018

AMU tar rådmannens innstilling til handlingsprogram med økonomiplan til orientering.

- 1) Arbeidsmiljøutvalget vil peke på at det er svært viktig at regulering av ny tomt for bygging av ny Lysgård må være ferdig i 2019 og at det ikke blir videre forsinkelser i prosjektet. AMU ønsker å minne om forutsetningene for flyttingen til midlertidige lokaler var at det skulle bygges nytt i overskuelig fremtid.
- 2) Arbeidsmiljøutvalget ønsker å minne om prioriteringene som ble gjort i etterkant av vernerundene i 2018, og ber om at det iverksettes arbeid med å kartlegge behovet for solskjerming samt kostnaden dette vil medføre, og at dette tas med i neste års økonomiplan.
- 3) Arbeidsmiljøutvalget ser behov for å styrke kompetanseutvikling i produksjonsleddet, spesielt rettet mot innovasjon og utvikling. Dette er et viktig satsingsområde for å holde de ansatte motivert og kunne oppnå best mulig effektiviseringsgevinst i fremtiden.
- 4) Arbeidsmiljøutvalget støtter rådmannens forslag om at det prioriteres ressurser til frikjøp av hovedverneombud.

Vedtak

Saksprotokoll i Formannskapet - 29.11.2018

Rådmannen fremmet tillegg/endring til innstillingen:

Pkt. 2.

I medhold av eiendomsskatteloven(esktl.) § 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019: § 3 a, faste eiendommer i hele kommunen.

Den alminnelige skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. I medhold av esktl. § 12 bokstav a differensieres satsene ved at den skattesats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 4 promille.

I medhold av esktl. § 5 bokstav h fritas eiendomsskatt for eiendom som «vert driven som gardsbruk eller skogbruk» og § 7 bokstav a fritas eiendommer til stiftelser eller institusjoner «som tek sikte på å gagna ein kommunen, eit fylke eller staten». Dette vil typisk være eiendom som tilhører idrettsforeninger, hjelpeorganisasjoner, hytter på allmenning som er åpne for alle o.l. Egen skatteliste er utarbeidet. Eiendomsskatten skal betales i to terminer, jf. esktl. § 25 første ledd.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

Vedtaket særskilte skattegrunnlag - verk/bruk som næringseiendom:

«For eiendomsskatteåret 2019 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen

mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringsseiendom.»

Tillegg til framsatt forslag gebyrregulativet 2019, pleie og omsorg:

Kjøp av lunsj enkeltdager ved bo og dagsentrene	kr. 35,- pr. porsjon
Kaffeabonnement ved bo og dagsentrene	kr. 200,- pr. mnd.
Kjøp av kaffe ved aktivitetstilbud og arrangement ved bo og dagsentrene	kr. 20,-
Digital trygghetsalarm abonnement	
Under 2 G	kr. 190,- pr. mnd.
Inntekt over 2 G	kr. 249,- pr. mnd.

Sivert Moen fremmet følgende forslag:

Handlingsprogram med økonomiplan og budsjett 2019-2022 Midtre Gauldal kommune

Eiendomsskatt for bolig og fritidsbolig justert ned til 3 ‰

Innledning

Rådmannens framlegg viser at vi fortsatt er i en fase med reduksjoner for å komme ned på et bærekraftig og stabilt driftsnivå. De tilpassinger som er nødvendig må gå over flere år for å opprettholde kvaliteten på tjenestetilbudet. Underveis kan vi også være nødt til å foreta tilpassinger eller gjøre endringer for og nå et tilstrekkelig nivå på tilbudene.

For å sikre tilstrekkelig inntektsgrunnlag for drift og investeringer ble det innført eiendomsskatt også på bolig og fritidsbolig for noen år siden. Siste år ble satsene økt fra 2 ‰ til 4 ‰. Denne økningen har gjort at vi kommer opp på et nivå som ligger over sammenlignbare nabokommuner. Ved utgangen av driftsåret så peker prognosene på at den siste økningen kunne vært unngått. I stedet for å sette midlene i drift kan det være mulig å sette av et tilsvarende beløp til investeringer om sluttregnskapet for 2018 kommer med et slikt resultat.

Paradoksalt nok er det ofte barnefamilier med nye boliger som får det største skattetrykket på boligeiendom. Vi foreslår, i tråd med formannskapetets behandling 8.11.2018, at eiendomsskattesatsen på bolig og fritidsbolig settes ned med 1 ‰ til 3 ‰. Hensikten med dette er å styrke økonomien til nyetablerere og barnefamilier ved å redusere det generelle skattetrykket. Det vil også gjøre oss mer attraktive som bosettingskommune. Det må være en klar målsetting å komme ned på samme nivå som Melhus, som nå har en sats på 2 ‰.

Når det gjelder målsettingen til driftsresultatet så er vedtatte handlingsregel på 1.4 % av brutto driftsinntekter. Det betyr i korthet et resultatkrav på vel 8 millioner. Ny kommunelov anbefaler et netto driftsresultat på 2 % av brutto driftsinntekter. Det utgjør vel 11,5 millioner ved slutten av perioden. Vi bør ta sikte på å nå dette nivået blant annet for å frigjøre midler til framtidige investeringer. Dette forsterker behovet for å holde driftsnivået nede.

Så tilbake til investeringsnivået. Handlingsregelen sier at netto finansutgifter ikke skal overstige 4 % av brutto driftsinntekter. For 2018 betyr det vel 22.5 millioner og vi ligger på 27.1 som gir en prosentsats på 4,7. Vi greier ikke i 2019 og de påfølgende år å endre på dette forholdet i riktig retning, noe som i korthet betyr at vi har for høye netto finansutgifter på vel 5 millioner og tilsvarende mindre til drift. Kalkulatoriske renter og avdrag på selvfinansierende prosjekter var på vel 7.8 millioner i 2018. Disse dekkes gjennom selvfinansierende prosjekter og øvrige selvkostområder og skal normalt ikke være en belastning for den øvrige drift eller andre investeringer. Forutsatt at kalkylene og innbetalingene er i tråd med behovet. Kommer ikke innbetalingene til de «selvfinansierende prosjektene» i tråd med behovet så vil de også kunne belaste driftsbudsjettet. Bygging eller kjøp av boliger som ikke leies ut med kostnadsdekning er eksempel på slike investeringer.

Låneopptaket er etter strykninger i investeringsbudsjettet nede på 33 millioner. Avdragene ligger på vel 19 millioner. Dermed øker gjelda og det forverrer situasjonen ytterligere i forhold til handlingsregelen. Vi er i tvil om det er mulig å gjennomføre flere strykninger i investeringene uten at det får for store konsekvenser. Et alternativ kunne vært å bruke noen fondsmidler på enkelte investeringer. All den tid vi fortsatt har en noe anstrengt likviditet så bør vi være noe tilbakeholdne med det.

Støren Sør investeringene går i regi av Midtre Gauldal Næringsselskap KF. Dette selskapet må tilføres midler til å dekke de løpende kostnadene de første åra. Nøkternt sett trenger selskapet fort 10 år før det selv må påregnes å kunne svare for sine løpende utgifter. På lengre sikt må MGN KF også gi avkastning på investert kapital. Selskapet har en viktig strategisk oppgave gjennom tilrettelegging av nye arealer for næring og boliger. Dette er viktig for å skape nødvendig vekst som grunnlag for å opprettholde dagens demografi og et godt tjenestenivå.

Næringslivet og arbeidsplasser er i stadig forandring. De siste 10 årene har sysselsettingen innen primærnæringene jord og skogbruk sunket med vel 200 sysselsatte. Produksjonsvolumet innen landbruket har

for de fleste produksjoner likevel vært stabilt. Dette er rasjonalisering som skjer gjennom mekanisering og automatisering. Slik er det i de fleste yrker. Som en følge av rasjonalisering må det skapes nye arbeidsplasser hele tiden.

Framtida det er nå – alt er jo i en kontinuerlig utvikling som vi må svare ut på beste måte. Vi må ta i bruk ny teknologi og ny kompetanse skal vi være i front. Økt produktivitet og effektivisering medfører behov for færre ansatte eller alternativt et større produsert omsettelig volum med samme antall ansatte.

Skoler og oppveksttilbud henger sammen med bosetting. Familiene i dag får færre barn. Det kan svekke desentraliserte oppveksttilbud. Uten oppveksttilbud så vil bosettingen svekkes ytterligere. Dette er en ond sirkel vi må bryte ut av. Derfor må vi arbeide for å styrke grunnlaget for bosettingen i bygd og grend. Vi må ta i bruk ny teknologi og kompetanse for å kunne levere tjenester med god kvalitet i hele kommunen.

Bosetting henger veldig tydelig sammen med arbeidsplasser i vår kommune – avstanden fra bygd og grend til sentrum Trondheim blir fort stor for mange. Det fører til at de flytter og da like gjerne ut av kommunen. Skal vi opprettholde bosettingen i bygdene våre må det skapes arbeidsplasser lokalt i egen kommune eller nabokommuner innen rimelig avstand fra bosted. De ytre bygdene er de som er mest utsatt.

Næringslivet i Trondheimsregionen har behov for arealer og arbeidskraft med kort reisetid til Trondheim. Vi tilfredsstiller arealbehovene ved å realisere Støren Sør. Naturlig reduksjon i sysselsettingen i landbruket bidrar til å frigjøre arbeidskraft som er etterspurt i nye næringer. På toppen av dette er det få år til at Norsk Kylling flytter produksjonen til en ny og rasjonell fabrikk i en annen kommune. Dette vil også frigjøre arbeidskraft til nyetableringer i nye næringer. Reisetiden til Trondheim med 4 felt E6 innen 2027 blir redusert med 40 %. Støren blir avstandsmessig som å bo på Byåsen.

Og når vi først har nevnt Byåsen. Hvorfor skal Trondheim fortette i boligområdene på Byåsen og andre tilsvarende områder. Ødelegge eplehager med hengekøyer og utsikt over Trondheim. Da vil det være bedre om Trondheim viser noen boligsøkende til Midtre Gauldal hvor det er plass nok til alle. Til en kommune som vil være først til framtida og levere gode bo og oppvekstmiljø på samme nivå med det som finnes på Byåsen. Avstanden er ikke den store forskjellen, men mulighetene er større her hvor også du kan bli best i verden her.

Det er viktig å poengtere at det er nå vi har mulighet til å skape nødvendig vekst for å være først til framtida. For å få nødvendig vekst til å beholde spredt bosetting og utvikle gode tjenester utfordres vi alle utover det vi har vært vant med. Det er begrensede ressurser tilgjengelig og disse blir fort enda mer begrenset jo lengre vi venter med å gjøre noe. Det er utfordrende og det må være det skal vi lykkes.

Endringer i Rammeområder og Investeringer

Generelt

Det har underveis blitt mange tiltaksposter i økonomiplan. Dette letter ikke oversikten og det bør gjøres en gjennomgang med sikte på å få et oppsett som er lettere å lese og forstå.

For å balansere budsjettet uten ytterligere innstramninger trekkes det 364' fra ubundne fond i 2019 og likeledes 718' i 2020. De to påfølgende år avsettes det henholdsvis 3.6 og 7.8 mill. på samme.

Folkevalgte og stab

Reglementet for godtgjørelse til de folkevalgte er revidert i 2018. Dette har medført et noe større forbruk og det forventes også en økning i årene framover selv om antall folkevalgte skal reduseres. Nye rutiner med digital løsning for reise og godtgjørelser gjør at flere av de folkevalgte nå sender inn krav.

Det kan stilles spørsmål ved om lisenskostnader skal legges på tiltakslista hvis de ikke kan være åpne for korrigeringer.

Datautstyr til folkevalgte reduseres med 50' i 2019.

Salderingstiltak (innsparingstiltak fra 2017) reduseres med 200' i 2019.

Effektiviseringstiltak (innsparingstiltak fra 2018) reduseres med 94' i 2019 og 250' i 2020.

Kantine Rådhuset må kunne driftes en kortere tid av dagen og betjenes av noen med andre hovedoppgaver. Det legges inn en reduksjon på 50' i hele perioden.

En økning i frikjøp hovedverneombud må dekkes via det ordinære lønnsbudsjettet. Tiltaket strykes. Drift av kvalitets-/avvikssystem må kunne forventes implementert innen den ordinære drifta. Tiltaket strykes.

Personvernombud må dekkes via det ordinære driftsbudsjettet. Tiltaket strykes.

Regionråd Trøndelag Sør er beskrevet å ligge inne med 120' fra tidligere. Det gjøres ingen endring på dette. En må ta en vurdering av hvilke oppgaver som skal ligge til Trøndelag Sør og ikke la dette bli et nytt byråkrati som stadig vokser av seg selv. Kommunestyret har utpekt Trondheimsregionen som vår hovedregion i forhold til samarbeid og slik bør det også være i framtida.

Det er ikke satt av til markering av Dovrebanens 100 års jubileum, men det må forventes at dette inngår i de ordinære tilførte driftsmidlene. Vi må delta på møter og i planleggingen med kommunene sør til og med Dovre.

Oppvekst

Det er i 2018 gjennomført innsparinger på rammeområdet i tråd med budsjett og prognosen for året viser et overskudd for enheten. Vi har fortsatt en veg å gå for å nå de mål som er satt for driftsnivået.

Enhetsleder ny barnehage er redusert med 400' da barnehagen ikke kommer i drift før 1. august.

Effektiviseringstiltak (innsparingstiltak fra 2018) reduseres med 376' i 2019 og 928' 2020.

Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Kultur og fritid

Tiltak som er oppført som nye tiltak og som har vært gjennomført innenfor rammen tidligere forventes likevel videreført. Det legges ingen andre sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Pleie og omsorg

Enheten har gjennomført en stor omstilling og kan vise til gode resultater innenfor tilstedeværelse. Det er store utfordringer i forhold til å implementere nye rutiner og ta i bruk teknologi. Når det gjelder den desentraliserte omsorgen i hjemmesykepleien og hjemmetjenesten er det særdeles store utfordringer med implementering av omsorgstrappen. Ikke minst er det viktig å skape forståelse blant brukerne og de pårørende for når, hva og hvor de ulike tjenestene kan leveres.

Behovet for tjenester er under endring. Omsorg i hjemmet og ved bo og dagsentra er i hovedsak likestilte i forhold til hvilke tjenester som skal og kan leveres. Dette er tjenester som nå utvikles og styrkes. Bruk av ny teknologi vil bidra til at disse oppgavene kan løses på en bedre, raskere og tryggere måte. Det må også stilles en klar forventning til at det i forbindelse med den nye Helse og omsorgsplanen også bringes inn i vurderingen hvordan organiseringen og gjennomføringen av disse hjemmebaserte tjenestene kan levere en langt høyere ansikt til ansikt tid.

I 2019 finner vi å måtte redusere rammen med 500' og videre i 2020 reduseres rammen med 328'.

Helt spesifikt til selve tiltakslista forøvrig så gjøres det ikke endringer, men vi finner det riktig å forvente at innenfor rammen så må enheten disponere slik at en får levert en best mulig tjeneste til brukerne.

Aktivitørstillingene forventes opprettholdt på samme nivå som i 2018 på alle bo og dagsentrene innenfor den allerede gitte økonomiske rammen.

Livsgledesykehjem bør videreføres i den grad det er mulig innenfor den allerede gitte økonomiske rammen i hele perioden. Dette behøver ikke nødvendigvis skje ved å legge til rette for årlige revisjoner og sertifiseringer. Det vesentligste er at beboerne opplever livsglede som tidligere. Vi ønsker å oppfordre frivilligheten til å bidra i dette arbeidet.

Det legges utover dette ingen sterke føringer for gjennomføring av tiltak.

Nav, Helse og Familie

Enheten svarer i stor grad ut de forventinger som stilles. Det er i år mange nye tiltak som vi anser som helt nødvendige i forhold til å levere gode og ansvarlige tjenester.

Rådmannens innstilling støttes. Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Næring plan og forvaltning

Enheten har i flere år levert gode resultater. Det er lavt sykefravær og stor aktivitet.

Kommunestyret har nå overført oppgaver knytt til næringsutvikling til Midtre Gauldal Næringssselskap KF. Dermed er mye av utviklerrollen i forhold til næringsutvikling også overført til dette selskapet.

De siste åra har enheten hatt mange tunge og vanskelig reguleringsaker som har avkrevd mye arbeid.

Enheten har fått flere nye ansatte og ny enhetsleder i løpet av året. Vi er av den oppfatning at enheten må tåle en reduksjon på 500' gjennom effektiviseringstiltak i hele perioden.

Utover dette støttes Rådmannens innstilling. Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Eiendom og kommunal forvaltning

Enheten har hatt et driftsår med utskiftning av sentrale ansatte. Samtidig har enheten måtte stille opp og svare ut på nye oppgaver som den er blitt tillagt underveis. Vi håper nå at enhet kan stabiliseres og få anledning til å fokusere på driftsoppgavene.

Enheten pålegges en innsparing på 250' i hele perioden gjennom effektivisering som vi mener kan begrunnes i forventet mindre arbeid knytt til saksbehandling på eiendomsskatt.

Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Spesielle tiltak og tjenester

Det foreligger ingen forslag til endringer på området.

Det legges ingen sterke føringer for ønskede tiltak som ikke er tatt med i rådmannens forslag.

Finansielle transaksjoner

Rådmannens forslag støttes uten endring.

Forslag til vedtak

Midtre Gauldal kommunestyre vedtar Handlingsprogram med økonomiplan 2019 — 2022, herunder gebyrregulativ, med følgende punkt.

1. Kommunestyret vedtar å forlenge opptatt sertifikatlån på kr. 65 mill., jfr. K-sak 8/15.
2. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomsskatt av 6 juni 1975 nr 29 at skattøret for eiendomsskatt fastsettes til 3 promille for boliger, fritidseiendommer, våningshus mm, og 7 promille for verker og bruk i 2019. Det er ikke bunnfradrag og betalingsterminene fastsettes til 01.06 og 01.12. Rådmannen gis fullmakt til å endre antall terminer og forfallstidspunkt.
3. Kommunalt skattøre for 2019 fastsettes til 11.55 o/0
4. Gebyrer og avgifter vedtas i tråd med vedlagte gebyrregulativ og kan korrigeres av respektive utvalg der endring i lov eller annet hjemmelsgrunnlag tilsier dette.
5. Driftsrammer vedtatt lik år 1 – 2019 i tabell 1B gjengitt nedenfor
6. Investeringsbudsjett og finansiering vedtatt lik år 1- 2019 i tabell 2A og 2B gjengitt nedenfor

7. Kommunestyret vedtar budsjettet på rammenivå, jfr. Budsjettskjema 1B. Rammen for R- 2 og R-5 delegeres rådmannen myndighet til å fordele til respektive enheter og fellesområdet iht. vedtatte fordelingsmodell. Det vises til Handlingsprogram med økonomiplan, kapittel 9 og 12 for underliggende dokumentasjon og fordeling.
8. Kommunestyret vedtar budsjettforslag fra Gauldal Brann og Redning IKS, Envina IKS og Konsek IKS iht. vedlegg.
9. Kommunestyret vedtar et driftstilskudd på 5 898 000 kr og et investeringstilskudd på 1 700 000 kr til Støren kirkelige fellelsråd.
10. Obligatoriske tabeller 1A, 1B, 2A og 2B, samt rammetabeller for det enkelte rammeområde gjengitt nedenfor vedtas.

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	Mitt forslag 2019	Innstilling 2020	Mitt forslag 2020	Innstilling 2021	Mitt forslag 2021	Innstilling 2022	Mitt forslag 2022
Frie disponible inntekter								
Skatt på inntekt og formue								
Ordinært rammetilskudd	-141 159	-141 159	-140 889	-140 889	-141 002	-141 002	-140 881	-140 881
Skatt på eiendom	-223 798	-223 798	-224 129	-224 129	-229 274	-229 274	-231 883	-231 883
Andre generelle statstilskudd	-18 624	-15 224	-18 624	-15 224	-18 624	-15 224	-18 624	-15 224
	-1 428	-1 428	-1 398	-1 398	-1 368	-1 368	-1 337	-1 337
Sum Frie disponible inntekter	-385 009	-381 609	-385 040	-381 640	-390 268	-386 868	-392 725	-389 325
Finansinntekter/-utgifter								
Renteinntekter og utbytte	-6 800	-6 800	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Gevinst finansielle instrumenter	-1 743	-1 743	-1 816	-1 816	-1 893	-1 893	-1 972	-1 972
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	16 862	16 862	18 490	18 490	19 956	19 956	18 454	18 454
Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	19 382	19 382	22 137	22 137	23 262	23 262	24 493	24 493
Renteutgifter	0	0	0	-188	0	-753	0	-769
Avdragsutgifter	0	0	0	-369	0	-877	0	-915
Sum Finansinntekter/-utgifter	27 701	27 701	32 311	31 754	34 825	33 195	34 475	32 792
Avsetninger og bruk av avsetninger								
Til ubundne avsetninger	296	-364	0	-717	4 733	3 583	8 855	7 758
Til bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto Avsetninger og bruk av avsetninger	296	-364	0	-717	4 733	3 583	8 855	7 758
Til fordeling drift	-357 012	-354 272	-352 729	-350 603	-350 710	-350 090	-349 395	-348 775
Sum fordelt til drift	357 012	354 272	352 729	350 603	350 710	350 090	349 395	348 775
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	Mitt forslag 2019	Innstilling 2020	Mitt forslag 2020	Innstilling 2021	Mitt forslag 2021	Innstilling 2022	Mitt forslag 2022
Folkevalgte og stab								
Oppvekst	34 438	33 724	33 836	33 216	34 131	33 761	33 831	33 461
Kultur, fritid og voksenopplæring	120 076	119 300	119 442	118 514	119 156	119 156	119 756	119 756
Pleie og omsorg	12 491	12 491	12 430	12 430	12 353	12 353	12 353	12 353
NAV, Helse og familie	116 441	115 941	115 091	114 763	114 399	114 399	114 399	114 399
Næring, plan og forvaltning	44 290	44 290	44 221	44 221	43 961	43 961	43 961	43 961
Eiendom og kommunalteknikk	9 192	8 692	8 971	8 471	8 913	8 413	8 913	8 413
Spesielle tiltak og tjenester	33 858	33 608	33 462	33 712	33 257	33 507	33 257	33 507
Finansielle transaksjoner	8 166	8 166	8 196	8 196	8 196	8 196	8 196	8 196
	-21 939	-21 939	-22 919	-22 919	-23 655	-23 655	-25 270	-25 270
Til fordeling drift 1B	357 012	354 272	352 729	350 603	350 710	350 090	349 395	348 775

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	Mitt forslag 2019	Innstilling 2020	Mitt forslag 2020	Innstilling 2021	Mitt forslag 2021	Innstilling 2022	Mitt forslag 2022
--	---------------------	----------------------	---------------------	----------------------	---------------------	----------------------	---------------------	----------------------

Folkevalgte og stab								
Reduksjon IT-utstyr folkevalgte	125	75	75	75	75	75	75	75
Salderingstiltak	-100	-300	-350	-350	-350	-350	-350	-350
Effektiviseringstiltak	94	0	250	0	-7	-7	-7	-7
Kantine Rådhuset	250	200	250	200	250	200	250	200
Frikjøp hovedverneombud	130	0	130	0	130	0	130	0
Drift av kvalitets-/avvikssystem	100	0	100	0	100	0	100	0
Personvernombud	90	0	90	0	90	0	90	0
Sum Folkevalgte og stab	689	-25	545	-75	288	-82	288	-82
Oppvekst								
Enhetslederstilling ny barnehage	800	400	800	800	800	800	800	800
Effektiviseringstiltak	-375	-751	177	-751	-751	-751	-751	-751
Sum Oppvekst	425	-351	977	49	49	49	49	49
Pleie og omsorg								
Effektiviseringstiltak	0	-500	-172	-500	0	0	0	0
Sum Pleie og omsorg	0	-500	-172	-500	0	0	0	0
Næring, plan og forvaltning								
Effektiviseringstiltak	0	-500	-13	-513	0	-500	0	-500
Sum Næring, plan og forvaltning	0	-500	-13	-513	0	-500	0	-500
Eiendom og kommunalteknikk								
Effektiviseringstiltak	0	-250	-53	197	0	250	0	250
Sum Eiendom og kommunalteknikk	0	-250	-53	197	0	250	0	250

Budsjettskjema 2B - Per prosjekt

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	Mitt forslag 2019	Innstilling 2020	Mitt forslag 2020	Innstilling 2021	Mitt forslag 2021	Innstilling 2022	Mitt forslag 2022
Ikke selvfinansierende investeringer								
IKT- Felles	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kommunale veier og sikkerhet	2 000	2 000	2 000	2 000	1 500	1 500	1 500	1 500
Lysgården - Nybygg Ny barnehage Støren	0	0	22 215	22 215	0	0	0	0
Rassikringstiltak Spjelddalen	15 369	15 369	0	0	0	0	0	0
Støren barneskole - utvidelse	200	0	0	0	0	0	0	0
Støren kirkelige fellesr. tilskudd	0	0	1 950	1 950	2 500	2 500	0	0
Utbedring kommunale bygg	1 700	1 700	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kjøretøyer	1 500	1 000	1 500	1 000	1 500	1 000	1 500	1 000
Helsesenter - Ombygging underetasje	1 400	700	700	700	700	700	700	700
Støren sør - næringsområde	1 500	500	1 500	500	1 500	500	0	0
Fornyelse vedlikeholdsmaskiner	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0
Riving og opparbeidelse av parkeringsplass	250	250	0	0	0	0	0	0
Budal oppvekst - Isolering av personalrom	1 000	300	0	0	0	0	0	0
Ventilasjon 4. etg. Rådhuset	350	0	0	0	0	0	0	0
Erverv boliger	1 500	1 500	0	0	0	0	0	0
Parkmaskiner	5 650	5 000	0	0	0	0	0	0
Nytt sykesignalanlegg sykehjemmet	250	0	250	0	0	0	0	0
Bygging av verksted/undervisningslokale	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0
Skilt - Adresseringsprosjektet	1 000	0	3 000	0	0	0	0	0
Ny prosjektor i kultursalen	400	0	230	0	0	0	0	0
Blackbox	0	0	360	160	0	0	0	0
Soknedal oppvekst - utbygging og Soknedal Kirke - gravplasser	250	0	0	0	0	0	0	0
Nedrigging av brakker - Støren barnehage	3 000	3 000	17 000	0	0	0	0	17 000
Dørlåser "touch and go" Sykehjemmet	500	150	0	0	0	0	0	0
Kunstnerisk utsmykking K-sak 26/18	120	120	240	240	240	240	120	120
Henvisningsskilt	0	0	1 000	1 000	0	0	0	0
Prosjekt FV30	0	0	400	400	0	0	0	0
GEO-Vekst	250	250	0	0	0	0	0	0
Fortau Frøset	0	0	250	250	250	250	250	250
Elveforebygging - Flomsikring	760	760	0	0	0	0	0	0
Kontor kulturenhet/Frivilligsentral	200	0	200	0	200	0	200	0
Arkivdepot - tilsyn	200	0	0	0	0	0	0	0
Etablering brakker Soknedal barnehage	150	150	150	150	150	150	100	100
	400	0	0	0	0	0	0	0
Sum Ikke selvfinansierende investeringer	45 399	38 249	56 445	34 065	12 040	10 340	7 870	24 170
Selvfinansierende investeringer								
Boliger funksjonshemmede	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0
Budal bo- og dagsenter 2 utleieboliger	0	0	1 500	1 500	0	0	0	0
Tilbygg Moøya. Renseanlegg	900	900	0	0	0	0	0	0
Soknedal bo- og dagsenter leil. 2. etg. Hovedb.	3 500	0	1 000	0	0	0	0	0
Omsorgsboliger for demens	0	0	2 000	0	48 000	0	0	0
Elektronisk byggesøknad og digitalisert byggesaksbehandling	800	300	400	200	0	0	0	0
Nytt gangfelt med vann og avløp til Hanshus og videre til Bakkgjerdet	0	0	7 400	7 400	0	0	14 400	14 400
Sum Selvfinansierende investeringer	7 200	3 200	12 300	9 100	48 000	0	14 400	14 400
Sum investeringer	52 599	41 449	68 745	43 165	60 040	10 340	22 270	38 570

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Investering	Startår	Innstilling 2019	Mitt forslag 2019	Innstilling 2020	Mitt forslag 2020	Innstilling 2021	Mitt forslag 2021	Innstilling 2022	Mitt forslag 2022
Ikke selvfinansierende investeringer									
Rassikringstiltak Spjelddalen	2019	200	0	0	0	0	0	0	0
Utbedring kommunale bygg	2019	1 500	1 000	1 500	1 000	1 500	1 000	1 500	1 000
Kjøretøyer	2019	1 400	700	700	700	700	700	700	700
Helsesenter - Ombygging underetasje	2019	1 500	500	1 500	500	1 500	500	0	0
Riving og opparbeidelse av parkeringsplass	2019	1 000	300	0	0	0	0	0	0
Budal oppvekst - Isolering av personalrom	2019	350	0	0	0	0	0	0	0
Erverv boliger	2019	5 650	5 000	0	0	0	0	0	0
Parkmaskiner	2019	250	0	250	0	0	0	0	0
Bygging av verksted/undervisningslokale	2019	1 000	0	3 000	0	0	0	0	0
Skilt - Adresseringsprosjektet	2019	400	0	230	0	0	0	0	0
Ny prosjektor i kultursalen	2019	0	0	360	160	0	0	0	0
Blackbox	2019	250	0	0	0	0	0	0	0
Soknedal oppvekst - utbygging og Soknedal Kirke - gravplasser	2019	3 000	3 000	17 000	0	0	0	0	17 000
Nedrigging av brakker - Støren barnehage	2019	500	150	0	0	0	0	0	0
Elveforebygging - Flomsikring	2019	200	0	200	0	200	0	200	0
Kontor kulturenhet/Frivilligsentral	2019	200	0	0	0	0	0	0	0
Etablering brakker Soknedal barnehage	2019	400	0	0	0	0	0	0	0
Sum Ikke selvfinansierende investeringer		17 800	10 650	24 740	2 360	3 900	2 200	2 400	18 700
Selvfinansierende investeringer									
Soknedal bo- og dagsenter leil. 2. etg. Hovedb.	2019	3 500	0	1 000	0	0	0	0	0
Omsorgsboliger for demens	2019	0	0	2 000	0	48 000	0	0	0
Elektronisk byggesøknad og digitalisert byggesaksbehandling	2019	800	300	400	200	0	0	0	0
Sum Selvfinansierende investeringer		4 300	300	3 400	200	48 000	0	0	0

Harald Rognes fremmet på vegne av Bygdelista følgende forslag:

Økonomiplan 2019-2022 Midtre Gauldal Bygdalistas forslag pr.27.11.18

- Eiendomsskatt for bolig og fritidseiendommer senkes til **3 promille** fra 1.jan.2019.
- Eiendomsskatten bør gå til formål som de fleste innbyggerne kjenner seg igjen i , med større fokus på kommunens kjerneoppgaver som **oppvekst, pleie- og omsorg/helse, kommunal infrastruktur.**
- Vedtatte handlingsregler vil bli krevende å etterleve – særlig netto finans R/A da tidligere investering ligger høyt og krever større andel av driftsmidlene.
- Forventer en viss økning i inntekt på skatt /formue med bakgrunn i erfaringstall og sentrale signaler basert på 2018-tall.

- Økt rammeoverføring som følge av vekst i antall innbyggere.
- Økt utbytte fra kommunens eierandeler i Trønderenergi og Midt Energi.
- Investeringene i perioden må derfor senkes og harmoniseres slik at driftsnivået for en forsvarlig tjeneste kan opprettholdes.
- Gevinst på salg av kommunale eiendommer benyttes til nedbetaling av løpende gjeld. Jfr. handlingsregel om nt.finans R/A og evt. renteoppgang.
- Kommunal infrastruktur er viktig . IT, god veistandard, økt trafiksikkerhet.
- Lokaler for Lysgården må realiseres i planperioden.
- Kommunale formålsbygninger må kontinuerlig bevare sin bygningsverdi.
- Alle kirkebygg må ivaretas. Soknedal kirkegård utvides.
- Positiv utvikling i nærvær videreføres med tiltak for å hindre sykefravær. Et godt psykososialt arbeidsmiljø er viktig uansett arbeidsplass.

Kommentar / føringer til de enkelte rammeområdene:

R1

Økte kostnader må vise konkrete resultater hvor tjeneste og tilgjengeligheten bedres for innbyggere.

R2

Dagens skolestruktur opprettholdes. Ny Soknes Barnehage gir bedre barnehagetilbud og vil avlaste «brakkelivet» i Støren barnehage. Nedgangen i barnefødsler i 2018 er merkbar og vil påvirke fremtidig drift.

R3

Dagens kulturtilbud opprettholdes . Støren videreutvikles som et regionalt midtpunkt i Gauldalen for opplevelser ved Kulturhuset/idrettsanlegg.

R4

Ny reform «Leve hele livet» gir både utfordringer og gode muligheter for å bli gammel i kommunen.

For å møte fremtiden utfordringer med økt antall eldre må drift av kommunens sykehjem ivareta de aller sykeste .

Egen enhet for demens og lindrende behandling etableres avskjermet fra annet tilbud for langtids, korttids og rehabilitering .

Kommunens bo- og dagsentra må fortsatt gi et trygt og sosialt botilbud. Utvalg for helse- og omsorgs sitt vedtak i møte 1.nov. 2018 sak 14/18 etterleves.

Pleie og omsorgsenheten må gjennomgå for å effektivisere driften – særlig innen hjemmebaserte tjenester der for mye av tjenestetiden må utnyttes bedre i forhold til «ansikt til ansiktstiden». Kommunens bo- og dagsentra med tilhørende frittstående boliger må utvikles til mer senterfunksjon i bygdene hvor eldre/funksjonshemmede kan gis et godt tilbud med tilsyn, omsorg og trygghet .

R5

NAV /helse- og familieenheten påvirkes av samfunnsutviklingen lokalt og vil få merke endringer raskt.

R6

Enheten har krevende arbeidsoppgaver som innbyggerne må forholde seg til. Ressursene må brukes optimalt på de viktigste sakene . Næringsutvikling må vektlegges der det er mest naturlig.

R7

Enheten har krevende ansvarsområde med å holde alle formålsbygg, veier, VA-anlegg i operativt stand. Klimatiske forhold gjør behovet for midler uforutsigbart. Bygningsverdiene er under press med gradvis forringelse. Tekniske anlegg (gatelys) må kontinuerlig utbedres. Ekstra midler til utskifting av pærer i gatelysene medtas samt helt nødvendig vedlikehold av museumbygg.

R8

Ingen merknader

R9

Med forventet høy kraftpris i 2019 p.g.a. bl.a. lav magasinfylling vil salg av kommunens konsesjonskraft på 11,76 GWh gi økte inntekter i 2019

Forslag til vedtak

Midtre Gauldal kommunestyre vedtar Handlingsprogram med økonomiplan 2019 til 2022, herunder gebyrregulativet med følgende punkt.

1. Kommunestyret vedtar å forlenge opptatt sertifikatlån på 65 mill. kroner jfr. 8/15
2. Kommunestyret vedtar med hjemmel i Lov om eiendomskatt av 6.juni 1975 nr.29 at skattøret for eiendomsskatt fastsettes til **3 promille for boliger, fritidseiendommer,våningshus m.m. og 7 promille for verker og bruk i 2019.** Det er ikke bunnfradrag og betalingsterminene fastsettes til 01.06.19 og 0.12.19. Rådmannen gis fullmakt til å endre antall terminer og forfallstidspunkt.
3. Kommunalt skattøre for 2019 fastsettes til 11,55 %
4. Gebyr og avgifter vedtas i tråd med vedlagte gebyrregulativ og kan korrigeres av respektive utvalg der endring i lov eller annet hjemmelsgrunnlag tilsier det.
5. Driftsrammer vedtatt lik år 1(2019) i tabell 1 B gjengitt nedenfor **pr. 27.nov.18**

6. Investeringsbudsjett og finansiering lik år 1 (2019) gjengitt i tab 2A og 2 **B pr. 27.nov.18**
  7. Kommunestyret vedtar budsjettet på rammenivå, jfr. Budsjettskjema 1B. Rammen for R 2 og R 5 delegeres rådmannens myndighet til å fordele respektive enheter og fellesområdet i h.h.t. vedtatte fordelingsmodell. Det vises til Handlingsprogram med økonomiplan, kap.9 og 12 for underliggende dokumentasjon og fordeling.
  8. Kommunestyret vedtar budsjettforslag fra Gauldal Brann og Redning IKS, Envina IKS og Kosek IKS i h.h.t. vedlegg.
  9. Kommunestyret vedtar et **driftstilskudd på kr.5 898.000** og et **investeringstilskudd på kr.1 700 000** til Støren kirkelig fellesråd.
  10. Obligatoriske tabeller 1A,1 B, 2A og 2 B, samt rammetabeller for det enkelte rammeområde gjengitt nedenfor **pr. 27.nov.18** vedtas.
-

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Frie disponible inntekter								
Skatt på inntekt og formue	-141 159	-141 659	-140 889	-	-141 002	-141 502	-140 881	-141 381
Ordinært rammetilskudd	-223 798	-223 798	-224 129	-	-229 274	-229 474	-231 883	-232 083
Skatt på eiendom	-18 624	-15 224	-18 624	-15 224	-18 624	-15 224	-18 624	-15 224
Andre generelle statstilskudd	-1 428	-1 428	-1 398	-1 398	-1 368	-1 368	-1 337	-1 337
Sum Frie disponible inntekter	-385 009	-382 109	-385 040	-382 340	-390 268	-387 568	-392 725	-390 025
Finansinntekter/-utgifter								
Renteinntekter og utbytte	-6 800	-7 300	-6 500	-7 000	-6 500	-7 000	-6 500	-7 000
Gevinst finansielle instrumenter	-1 743	-1 743	-1 816	-1 816	-1 893	-1 893	-1 972	-1 972
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	16 862	16 862	18 490	18 490	19 956	19 956	18 454	18 454
Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	19 382	19 382	22 137	22 137	23 262	23 262	24 493	24 493
Renteutgifter	0	0	0	-245	0	-438	0	-211
Avdragsutgifter	0	0	0	-431	0	-586	0	-443
Sum Finansinntekter/-utgifter	27 701	27 201	32 311	31 136	34 825	33 301	34 475	33 321
Avsetninger og bruk av avsetninger								
Til ubundne avsetninger	296	-314	0	-760	4 733	4 322	8 855	8 074
Til bundne avsetninger	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto Avsetninger og bruk av avsetninger	296	-14	0	-760	4 733	4 322	8 855	8 074
Til fordeling drift	-357 012	-354 922	-352 729	351 964	-350 710	-349 945	-349 395	-348 630
Sum fordelt til drift	357 012	354 922	352 729	351 964	350 710	349 945	349 395	348 630
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Folkevalgte og stab	34 438	34 023	33 836	33 446	34 131	33 741	33 831	33 441
Oppvekst	120 076	119 476	119 442	119 242	119 156	118 956	119 756	119 556
Kultur, fritid og voksenopplæring	12 491	12 491	12 430	12 430	12 353	12 353	12 353	12 353
Pleie og omsorg	116 441	115 941	115 091	115 291	114 399	114 599	114 399	114 599
NAV, Helse og familie	44 290	44 290	44 221	44 221	43 961	43 961	43 961	43 961
Næring, plan og forvaltning	9 192	8 892	8 971	8 671	8 913	8 613	8 913	8 613
Eiendom og kommunalteknikk	33 858	33 883	33 462	33 387	33 257	33 182	33 257	33 182
Spesielle tiltak og tjenester	8 166	8 166	8 196	8 196	8 196	8 196	8 196	8 196
Finansielle transaksjoner	-21 939	-21 939	-22 919	-22 919	-23 655	-23 655	-25 270	-25 270
Til fordeling drift 1B	357 012	354 922	352 729	351 964	350 710	349 945	349 395	348 630

Tiltak i driftsbudsjettet med endringer

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL t forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Folkevalgte og stab								
Reduksjon IT-utstyr folkevalgte	125	75	75	50	75	50	75	50
Effektiviseringstiltak	-94	-294	-252	-452	0	-200	0	-200
Kantine Rådhuset	250	200	250	200	250	200	250	200
Frikjøp hovedverneombud	130	65	130	65	130	65	130	65
Drift av kvalitets-/avvikssystem	100	50	100	50	100	50	100	50
Sum Folkevalgte og stab	511	96	303	-87	555	165	555	165

	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL t forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Oppvekst								
Enhetslederstilling ny barnehage	800	400	800	800	800	800	800	800
Endret pedagognorm og bemanningsnorm i barnehagene	500	300	500	300	500	300	500	300
Sum Oppvekst	1 300	700	1 300	1 100	1 300	1 100	1 300	1 100
Pleie og omsorg								
Aktivitørtjeneste	-850	0	-850	0	-850	0	-850	0
Velferdsteknologiprojekt	1 000	150	1 000	150	1 000	150	1 000	150
Omsorgslønn	670	370	670	370	670	370	670	370
Omorganisering/effektiviseringstiltak	0	-300	0	500	0	500	0	500
Sum Pleie og omsorg	820	220	820	1 020	820	1 020	820	1 020
Næring, plan og forvaltning								
Effektiviseringstiltak	0	-300	-13	-313	0	-300	0	-300
Sum Næring, plan og forvaltning	0	-300	-13	-313	0	-300	0	-300
Eiendom og kommunalteknikk								
Utarbeidelse av hovedplan vei	100	0	100	0	100	0	100	0
Leie av lokaler til Frivilligsentralen	75	0	75	0	75	0	75	0
Utbedr.gatelys kom.vei	0	100	0	100	0	100	0	100
Vedlikehold museum	0	100	0	0	0	0	0	0
Sum Eiendom og kommunalteknikk	175	200	175	100	175	100	175	100

Utbedr. gatelys kom.vei

Utskifting av defekt gatelysarmatur(vedlikehold) p.g.a. at pærer er utgått i salg (kvikksølvpærer ikke tillatt) Stip. kostnad pr. punkt kr.2.500.-. Kommunen har ca.1000 lyspunkt i drift langs off. veinett.

Vedlikehold museum

Kommunens ansvar for vedlikehold av museumsbygninger er forsømt. Overlatt til frivillig dugnad. Viktig å ta vare på felles kulturarv.

Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Finansieringsbehov								
Investeringer i anleggsmidler	52 599	40 179	68 745	50 305	60 040	27 500	22 270	11 950
Kjøp av aksjer og andeler	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Avsetninger	12 100	12 100	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum Finansieringsbehov	66 399	53 979	72 945	54 505	64 240	31 700	26 470	16 150
Ekstern finansiering								
Bruk av lånemidler	-43 549	-33 313	-47 321	-32 569	-48 232	-22 200	-18 016	-9 760
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-12 100	-12 100	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Tilskudd til investeringer	0	0	-7 875	-7 875	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-9 050	-6 866	-13 549	-9 861	-11 808	-5 300	-4 254	-2 190
Sum Ekstern finansiering	-64 699	-52 279	-71 245	-52 805	-62 540	-30 000	-24 770	-14 450
Intern finansiering								
Bruk av avsetninger	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Sum Intern finansiering	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B - Per prosjekt

Beløp i 1000

	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Ikke selvfinansierende investeringer								
IKT- Felles	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kommunale veier og sikkerhet	2 000	2 000	2 000	2 000	1 500	1 500	1 500	1 500
Lysgården - Nybygg	0	0	22 215	22 215	0	0	0	0
Ny barnehage Støren	15 369	15 369	0	0	0	0	0	0
Rassikringstiltak Spjelddalen	200	0	0	0	0	0	0	0
Støren barneskole - utvidelse	0	0	1 950	1 950	2 500	2 500	0	0
Støren kirkelige fellesr. tilskudd	1 700	1 700	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utbedring kommunale bygg	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Kjøretøyer	1 400	700	700	700	700	700	700	700
Helsesenter - Ombygging underetasje	1 500	0	1 500	4 500	1 500	0	0	0
Støren sør - næringsområde	2 000	0	0	2 000	0	0	0	0
Fornylse vedlikeholdsmaskiner	250	200	0	0	0	0	0	0
Riving og opparbeidelse av parkeringsplass	1 000	300	0	0	0	0	0	0
Budal oppvekst - Isolering av personalrom	350	350	0	0	0	0	0	0
Ventilasjon 4. etg. Rådhuset	1 500	1 500	0	0	0	0	0	0
Erverv boliger	5 650	4 150	0	0	0	0	0	0
Parkmaskiner	250	200	250	150	0	0	0	0
Nytt sykesignalanlegg sykehjemmet	1 000	500	0	500	0	0	0	0
Bygging av verksted/undervisningslokale	1 000	0	3 000	0	0	0	0	0
Skilt - Adresseringsprosjektet	400	400	230	230	0	0	0	0
Ny prosjektor i kultursalen	0	0	360	360	0	0	0	0
Blackbox	250	250	0	0	0	0	0	0
Soknedal oppvekst - utbygging og Soknedal Kirke - gravplasser	3 000	3 000	17 000	7 000	0	10 000	0	0
Nedrigging av brakker - Støren	500	500	0	0	0	0	0	0

	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
barnehage								
Dørlåser "touch and go"	120	0	240	0	240	0	120	0
Sykehjemmet								
Kunstnerisk utsmykking K-sak 26/18	0	0	1 000	1 000	0	0	0	0
Henvisningsskilt	0	0	400	400	0	0	0	0
Prosjekt FV30	250	250	0	0	0	0	0	0
GEO-Vekst	0	0	250	250	250	250	250	250
Fortau Frøset	760	760	0	0	0	0	0	0
Elveforebygging - Flomsikring	200	200	200	0	200	0	200	0
Kontor kulturenhet/Frivilligsentral	200	0	0	0	0	0	0	0
Arkivdepot - tilsyn	150	150	150	150	150	150	100	100
Etablering brakker Soknedal barnehage	400	0	0	0	0	0	0	0
Sum Ikke selvfinansierende investeringer	45 399	36 479	56 445	48 405	12 040	20 100	7 870	7 550
Selvfinansierende investeringer								
Boliger funksjonshemmede	2 000	2 000	0	0	0	0	0	0
Budal bo- og dagsenter 2 utleieboliger	0	0	1 500	1 500	0	0	0	0
Tilbygg Møøya. Renseanlegg	900	900	0	0	0	0	0	0
Soknedal bo- og dagsenter leil. 2. etg. Hovedb.	3 500	0	1 000	0	0	0	0	0
Omsorgsboliger for demens	0	0	2 000	0	48 000	0	0	0
Elektronisk byggesøknad og digitalisert byggesaksbehandling	800	800	400	400	0	0	0	0
Nytt gangfelt med vann og avløp til Hanshus og videre til Bakkgjerdet	0	0	7 400	0	0	7 400	14 400	4 400
Sum Selvfinansierende investeringer	7 200	3 700	12 300	1 900	48 000	7 400	14 400	4 400
Sum investeringer	52 599	40 179	68 745	50 305	60 040	27 500	22 270	11 950

Investeringer med endringer

Beløp i 1000

Investering	Startår	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Ikke selvfinansierende investeringer									
Rassikringstiltak Spjelddalen	2019	200	0	0	0	0	0	0	0
Kjøretøyer	2019	1 400	700	700	700	700	700	700	700
Helsesenter - Ombygging underetasje	2019	1 500	0	1 500	4 500	1 500	0	0	0
Støren sør - næringsområde	2019	2 000	0	0	2 000	0	0	0	0
Fornyelse vedlikeholdsmaskiner	2019	250	200	0	0	0	0	0	0
Riving og opparbeidelse av parkeringsplass	2019	1 000	300	0	0	0	0	0	0
Erverv boliger	2019	5 650	4 150	0	0	0	0	0	0
Parkmaskiner	2019	250	200	250	150	0	0	0	0
Nytt sykesignalanlegg sykehjemmet	2019	1 000	500	0	500	0	0	0	0
Bygging av verksted/undervisningslokale	2019	1 000	0	3 000	0	0	0	0	0
Soknedal oppvekst - utbygging og Soknedal Kirke - gravplasser	2019	3 000	3 000	17 000	7 000	0	10 000	0	0
Dørlåser "touch and go" Sykehjemmet	2019	120	0	240	0	240	0	120	0
Elveforebygging - Flomsikring	2019	200	200	200	0	200	0	200	0
Kontor kulturenhet/Frivilligsentral	2019	200	0	0	0	0	0	0	0
Etablering brakker Soknedal barnehage	2019	400	0	0	0	0	0	0	0
Sum Ikke selvfinansierende investeringer		18 170	9 250	22 890	14 850	2 640	10 700	1 020	700
Selvfinansierende investeringer									
Soknedal bo- og dagsenter leil. 2. etg.	2019	3 500	0	1 000	0	0	0	0	0

Investering	Startår	Innstilling 2019	BL forslag 2019	Innstilling 2020	BL forslag 2020	Innstilling 2021	BL forslag 2021	Innstilling 2022	BL forslag 2022
Hovedb.									
Omsorgsboliger for demens	2019	0	0	2 000	0	48 000	0	0	0
Nytt gangfelt med vann og avløp til Hanshus og videre til Bakkgjerdet	2019	0	0	7 400	0	0	7 400	14 400	4 400
Sum Selvfinansierende investeringer		3 500	0	10 400	0	48 000	7 400	14 400	4 400

Rassikringstiltak Spjelddalen

Rassikring Spjelddalen er igangsatt, men det er ytterligere behov for 200 000 kr i tillegg til allerede bevilget 500 000 kroner.

BL: Gjenstår ca. kr.400.000 fra 2018 som overføres 2019.

Kjøretøyer

Det er meldt behov for 2 flere biler i hjemmesykepleien som et ledd i omorganisering av nattvaktressurs. 4 biler må utskiftes i 2018 pluss en ny bil, 3 utskiftes og en ny i 2019.

BL: Behov for omorg. Av P/O- hj. tjenesten som må medføre lavere kjørelengde

Helsesenter - Ombygging underetasje

Det kreves utbygging av underetasjen ved Helsesenteret for å få tilrettelagt for god utnyttelse. Ledige arealer etter at kjøkkenet er flyttet i egne lokaler. Pleie og omsorg har meldt inn mange behov for arealer.

BL: Planlegg i 2019 –gj.står kr.250.000 som overføres 2019

Støren sør - næringsområde

Bygging av vei til nytt næringsområde.

BL: Avventer øko.plan 2020-23 – realisme

Fornyelse vedlikeholdsmaskiner

Maskiner for vedlikehold av uteområder er utslitt, må utskiftes neste år og ytterligere i 2019. Stadig på verksted. Stadig flere uteanlegg.

BL: Gen. red. p.g.a. anstrengt økonomi situasjon

Riving og opparbeidelse av parkeringsplass

Prost Bødgers veg nr. 1. riving av utrangert bolig og opparbeidelse av parkeringsplass. Behov nå når Korsen eiendommen kan bli utilgjengelig og det er behov for flere plasser ved større arrangement på GSK:

BL: Mye utført i 2018 – mangler G/S.-vei og rekkverk , adskillelse myke trafikanter.

Erverv boliger

Gjelder erverv av boligeiendommer som må innløses i forbindelse med reguleringsplaner

BL: Red. verdi på saneringsobjekter dersom de må fjernes. Vurdere mulig makeskifte m/annen kom. Bolig.

Parkmaskiner

Behov for utskifting av maskiner bl.a til idrettsparken.

BL: Gen. red. p.g.a. anstrengt økonomi situasjon

Nytt sykesignalanlegg sykehjemmet

- Nytt sykesignalanlegg ved sykehjemmet med IP løsning og tilpasset velferdsteknologiske løsninger.

BL: Usikker på behovet, Må utredes forelegge HO-utvalget, forskyves

Bygging av verksted/undervisningslokale

Støren ungdomsskole har et meget stort behov for mer rom til praktisk-/estetiske fag.

Bygging av et verksted med tilhørende undervisningsrom vil være en investering for fremtiden og det vil også bli en stor elevtallsøkning fra 2021, og behov for flere rom vil være enda større.

Utbyggingen må skje i samarbeid med fylkeskommunen.

BL: Utgår inntil videre – avklares med annen bruker -TFK

Soknedal oppvekst - utbygging og Soknedal Kirke - gravplasser

Det er behov for utbygging både ved Soknedal oppvekstområde og ved Soknedal kirke, gravplasser. Viser til prognoser befolkningsframskrivning.

BL: Forskyves over 2 år – med 7 mill. kroner i 2020 og 10 mill. kroner i 2021. Avklares mer gjennom reg.plan prosessen

Dørlåser "touch and go" Sykehjemmet

Innkjøp av nye dørlåser demensavdeling og sykehjemmet (8-16-16-8)

Innkjøp av nye dørlåser sykehjemmet. Fordelt på 4 år delvis oppgradering ved sykehjemmet. Enheten har avvik på at beboere oppsøker andre beboere (spesielt på natt) i deres pasient rom. Det er behov for

å installere dette snarest ved sykehjemmet med demensavdelingen som prioritet. Ønskelig med at alt oppgraderes i 2019 men her foreslått over 4 år som alternativ 2.

BL: Gjennomføres dersom det medfører innsparinger bemanning – utredes om effekt og tas opp i øko,plan 2020-2023. Sykehjemmet har god bemanning etter nedfasing av insti.plasser.

Elveforebygging - Flomsikring

NVE sikrer kun hovedvassdragene og sidevassdragene må kommunen sikre selv. Foreslår derfor å sette av kr. 200.000 årlig, men dersom beløpet, eller deler av beløpet ikke blir brukt et år, settes av til fond slik at dette hele tiden er tilsvarende beløp.

BL: Gjennomføres i 2019 for å forebygge mulig flomskader på boliger – ekstrem flomsituasjon.

Kontor kulturenhet/Frivilligsentral

Det er ønskelig at kulturenheten skal få et kontor ved GSK. For at det skal være mulig pr. i dag, må et finnes nye egnede lokaler for Frivilligsentralen.

BL: Utgår i 2019 – vurdere bruk av annet kommunalt areal til formålet bl.a. (21 A og 21 B)

Etablering brakker Soknedal barnehage

Dersom det blir nødvendig å utvide tilbudet for Soknedal barnehage høsten 2019, må etablering av brakker vurderes. Dette med bakgrunn at det ikke er mulig å få bygd permanent på så kort tid.

BL: Utgår behovet søkes dekt v/ annen barnehage (familiebarnehage??)

Soknedal bo- og dagsenter leil. 2. etg. Hovedb.

Oppgradering av 2. etg. ved Soknadel bo- og dagsenter for utleieleiligheter.

BL: Utgår – benytt ledig areal i andre formålsbygg (sykehjemmet, bo- og dagsentra, trygdeboliger)

Omsorgsboliger for demens

20 boliger à 2 millioner kroner. Tomt må avklares. Selvfinansierende ved husleie. Tilskudd fra Husbanken kan påregnes.

- Etablering av nye omsorgsboliger med base for heldøgns bemanning på Støren. 1. prioritet: Bolig tilrettelagt for demente må være ferdige til 2020-2021, ca 20 beboere/enheter. Det er i tillegg behov for flere omsorgsboliger med mulighet for heldøgn bemanning på Støren for å kompensere mot økende behov for institusjonsplasser, avlastning og korttidsopphold. Dette i samsvar med stipulert behov for nye institusjonsplasser i perioden 2020-2040 på 33 sykehjemsplasser samt behov for ca 21 nye kommunale omsorgsboliger.

Rådmannen ser behovet fra 2020.

BL: Utgår i- Utnytt ledig areal v/ sykehjemmet og andre bo- og dagsenter

Nytt gangfelt med vann og avløp til Hanshus og videre til Bakkgerdet

Gangvei med vann og avløp til Hanshus og videre til Bakkgerdet

BL: G/S-vei er fylkeskommunalt ansvar langs fylkesvei 6566. VA-anlegg realiseres – tiltaket reduseres økonomisk for kommunen og blir selvkostanlegg.

Øystein Digre fremmet følgende forslag:

Satsen for eiendomsskatt for verker og bruk settes til 6 promille.

Det bevilges kr 300 000,- for å starte et arbeid med å tilrettelegge for scooterløyper i kommunen.

Harald Rognes fremmet på vegne av Bygdelista følgende tilleggsforslag:

En ordning med skolemat utredes i første omgang for barnehage/skole på Støren med levering fra kjøkken sykehjem Støren. Kostnadene utredes. Sak til kommunestyret innen 010719.

Rådmannens endringsforslag med henhold til pkt. 2 (med unntak av skattesatsene) og gebyrsatser i pleie- og omsorg følger forslaget.

Sivert Moen fremmet på vegne av SP/H/FRP følgende tilleggsforslag:

Rådmannen utreder en skolematordning og at det skal gjelde alle oppvekstområdene. Sak til kommunestyret innen 010719.

Rådmannen bes starte et forprosjekt om mulighetsrommet for skutertraseer i deler av kommunen.

Det vil bli arbeidet med å justere satsen for eiendomsskatt verker og bruk til 6 promille fram til kommunestyremøte 131218.

Rådmannens endringsforslag med henhold til pkt. 2 (med unntak av skattesatsene) og gebyrsatser i pleie- og omsorg følger forslaget.

Øystein Digre trakk deretter framsatte forslag.

Votering:

Forslaget fra Bygdelista fikk 1 stemme.

Forslaget fra SP/H/FRP fikk 8 stemmer

Rådmannens forslag fikk 0 stemmer.

Vedtak

Forslaget fra Bygdelista fikk 1 stemme.

Forslaget fra SP/H/FRP fikk 8 stemmer

Rådmannens forslag fikk 0 stemmer.